

Primeur voor Saksen: AfD in deelstaatparlement

Deelstaatverkiezingen in Saksen

[Achtergrond](#) - 1 september 2014

De eurosceptische Alternative für Deutschland (AfD) is zondag in Saksen voor het eerst in een deelstaatparlement gekozen. De partij haalde 9,2 procent van de stemmen. De liberale FDP en de rechts-extreme NPD haalden de kiesdrempel niet en verdwijnen uit het deelstaatparlement.

Saksen was de laatste deelstaat waarin de FDP nog regeerde. Maar nu ze met slechts 3,8 procent van de stemmen de kiesdrempel van 5 procent niet heeft gehaald, verdwijnen de liberalen ook uit dit deelstaatparlement. Daarmee is de partij de afgelopen vier jaar uit acht deelstaten weggestemd. Ook in de Bondsdag, het nationale parlement, zijn de liberalen sinds vorig jaar niet meer vertegenwoordigd. Het maakt het voor partijleider Christian Lindner nog moeilijker voor een landelijke comeback van zijn partij te zorgen, waarschuwen politieke experts.

Alternative für Deutschland

Voor de Alternative für Deutschland was het zondag feest. De partij, die in februari 2013 werd opgericht, haalde 9,2 procent van de stemmen - meer nog dan de voorspelde 7 procent. Het is de eerste keer dat de AfD in een deelstaatparlement komt. Bij de Bondsdagverkiezingen en bij de deelstaatverkiezingen in Hessen vorig jaar haalden de eurosceptici de kiesdrempel net niet.

Duitse media proberen vandaag het succes van de AfD te verklaren. De AfD spreekt conservatieve kiezers aan die zich "onbehaaglijk voelen in de moderne samenleving" en die zich bij andere partijen niet meer thuis voelen, aldus het [commentaar van de Süddeutsche Zeitung](#). "In Merkels CDU spelen de rechts-conservatieven nauwelijks nog een rol. Bij de kiezers is dat anders." Wie met de AfD op pad is, maakt een tijdreis in de oude CDU van 30 jaar geleden, schrijft de Süddeutsche Zeitung: "Je vindt in de AfD nationaal-conservatieven en christelijke fundamentalisten, evangelisten en streng-katholieken, je vindt er ook mensen die justitie te slap vinden en die meer Duitse muziek op de radio willen horen."

[Spiegel Online schrijft](#): "De AfD leeft van de onzekerheid en de frustraties over

veranderingen." Het maakt het politieke landschap er niet berekenbaarder op, aldus Spiegel Online.

Het succes van de AfD is vooral voor de CDU een probleem, schrijven de politieke commentatoren. "Rechts van de CDU groeit de concurrentie", aldus de Süddeutsche Zeitung. "De politieke ruimte verandert. Het is omdat Merkels CDU zo sterk is, dat het zicht daarop wordt belemmerd."

De andere partijen reageren krampachtig op mogelijke samenwerking met de eurosceptici. Zondagavond, na de uitslag, sloot de Saksische minister-president Stanislaw Tillich (CDU) een coalitie met de AfD uit. Vóór de verkiezingen liet hij de mogelijkheid tot samenwerking juist open. Dit tot ongenoegen van kanselier Merkel en de CDU-top in Berlijn. "Coalities tussen de CDU en de AfD zijn uitgesloten", benadrukte Merkel vorige week in Berlijn. Eerder al had de CDU-top in Berlijn samenwerking met de AfD uitgesloten, mede vanwege haar "gedateerde maatschappijbeeld". Ook vice-kanselier en SPD-leider Gabriel eiste vorige week dat Tillich zich van de AfD distantieerde.

Referendum over abortus

Na de Europese verkiezingen in mei, waar de AfD 7 procent van de stemmen haalde, had Merkel ook al laten weten niet met de partij te willen samenwerken. Dat kan haar duur komen te staan, waarschuwden Duitse media destijds, omdat de AfD er in Saksen ook toen al goed voor stond. De gevestigde politieke partijen zouden er goed aan doen de AfD, en daarmee haar kiezers, serieus te nemen, schreven politieke commentatoren destijds. Vandaag hebben de CDU-lijsttrekkers in Thüringen en Brandenburg, waar op 14 september verkiezingen zijn, laten weten ook niet met de AfD te willen samenwerken.

De kritiek van de AfD op de euro, maar ook een aantal conservatieve standpunten op sociaal gebied, vallen bij de meeste andere Duitse partijen niet goed. Zo baarde de AfD in Saksen vorige week opzien met de eis om een referendum over verscherping van de abortuswetgeving. Daarmee kan het tekort aan kinderen in Duitsland worden tegengegaan, aldus de Saksische lijsttrekker Frauke Petry.

NPD

De extreem-rechtse NPD heeft de kiesdrempel net niet gehaald: de partij bleef op 4,95 procent van de stemmen steken - 809 stemmen te weinig om in het deelstaatparlement te komen. Een gevoelige nederlaag: Saksen was het belangrijkste bolwerk van de NPD, die nu alleen in Mecklenburg-Voorpommeren nog in het deelstaatparlement zit.

In Saksen is de NPD tien jaar vertegenwoordigd geweest. De NPD was er actief in

lokale en regionale verenigingen en profileerde zich als partij die de problemen van de bevolking aanpakte. Zo zorgde ze in Oost-Duitsland bijvoorbeeld voor scholen en andere praktische voorzieningen. Maar de afgelopen jaren kampte de NPD met intern geruzie en financiële problemen. Daarnaast dreigt een verbod op de partij vanwege haar anti-democratische standpunten.

Het is de partij niet gelukt nieuwe kiezers te winnen, schrijft Spiegel Online. Proteststimmers kiezen liever de AfD. "Die laat ook populistische geluiden horen, maar blijft ver van het smoezelige nazi-imago van de NPD."

Silicon Saxony

Grootste partij in Saksen is de CDU, die 39,4 procent van de stemmen haalde. Tweede is Die Linke met 18,9 procent. De SPD heeft 12,4 procent gehaald, Die Grünen 5,7 procent. Tillich's CDU gaat waarschijnlijk een coalitie proberen te vormen met de SPD. Dat zal vermoedelijk niet veel problemen opleveren. De partijen liggen inhoudelijk niet ver uit elkaar en hebben van 2004 tot en met 2009 ook samen geregeerd. De opkomst bij de verkiezingen zondag was overigens het laagst ooit in Saksen: 49,2 procent.

Saksen, met belangrijke grote steden als Dresden en Leipzig, is een van de Oost-Duitse deelstaten die het economisch relatief goed doet. Het werkloosheidscijfer is er lager dan het Oost-Duitse gemiddelde. Mede dankzij grote investeringen van de overheid en het bedrijfsleven is er rond Dresden een hightech-industrie ontstaan. De regio beschikt over een modern glasvezelnetwerk en staat bekend als 'Silicon Saxony', naar analogie van het centrum van de Amerikaanse computerindustrie Silicon Valley.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/32/primeur-voor-saksen-afd-in-deelstaatarlement>